

ГРОДЗЕНСЬКІ НАВІНЫ

НАСУСТРАЧ АБЛАСНОЇ ВІСТАУПЦІ

Гродзенскія мастацкія выхавальніцы да выхавання, асабліва ж тым, якіх цікавляць і праца людзей каласкай вясні. Мастацкі І. Пушкіна і Д. Параня выхавані ў каласкай «Гардыя» Бера-стоўскага раёна. І. Пушкіна піша партрэт старога гэтага каласка-ва. Вараніцкага. Працаваць над партрэтамі ў каласкай «Рэспі-» выхавальніцы Е. Савіцкай. Мастацкі А. Кок І. К. Віслюк едучы ў саўгас «Сялянца». У каласкай «Сялян-» мір-куе пабыць М. Пушкіна. Д. Стараўскага: выхавальніца не Случушы.

КУРСЫ КЛУБНЫХ РАБОТНИКІ
Абласны Дом народнай твор-часці праводзіць месячныя курсы павышэння кваліфіка-цыі клубных работнікаў. На кур-сах створаны характэрныя на-чальніцы, харазмічныя, будучы работнікі навукальнай уста-ноў, дасячы культуры і мастац-тва.

НОВАЕ У МУЗЕІ.
Гродзенскі гісторыка-краязна-чы музей адзіна з буйнейшых у рэспубліцы. Гістарыка-краязна-чы знаёміць тут з мінулым і сённяшнім роднага краю. Зараз чалавек пераходзіць ад экспа-зіцыі да экспазіцыі, якія ахоплівае перыяд з 1920 па 1939 гады — час знаходжання Гродзенскага пад-паддзя ў буржуазна-пашчысцкай Польшчы. Шырыць будучы прад-стаўленні матэрыялы пра дзей-насць Камуністычнай партыі і на-самоме ўважліва Беларусі, да-кументы пра дзейнасць таіх пра-грамаў арганізацый, які «Гра-мада» і «ТБШ».

У раздзеле, прысвечаным пасля-важнаму перыяду, будучы прад-стаўленні новыя матэрыялы пра-грамы і дзейнасці Міхаіла Васіле-віча — беларускага паэта-рэвалю-цыянера.

ТВОРЧАСЦІ НАРОДНЫХ МАЙСТРО
У абласным Доме народнай творчасці наладжана цікавая вы-става. Тут экспануюцца ўзоры творчасці народнай майстравы-тняныя псціліны, вышываныя на-шуві, андрані, інструменты са-ломы, інструменты па дрэву, аздабленыя па-матэрыялы рачы хата-га ўнутры. Усе гэтыя экспана-ты сабраны ў невялікай асяцы Золана.

НАШ КАР.

Валентіна: Цяпер сабрана без адрыву ад-творчасці заклочыла паліграфічны інстытут і вы-лучыла на пасадку майстра цоха Мінскага палігра-фічнага камбіната. Выходзіць паліграфічны інікіна. Валя прывае якаясь прадукцыю.

БАЦЬКІ... ПА ПАШПАРТУ

У кабінет зашла пажылая жанчына. Яна трымала за руку хлопчука.
— Залічыце, калі ласка, май-го ўнука Юрыка Пискуленку выхаванцам дзяціняга дома.
Я запытаў у Юрыка:
— Маці ў цябе, напэўна, па-мерла?
— Не, мама мая жывая, — хутка, але ніякавата адказаў хлопчука.
— Дзе ж яна?
Юра павесіў галаву, апусціў вочы.
— Маці Юрыка працавала выхавальніцай у адной дзіця-чэй установе, — замест яго ад-казаў бабуля.
— Можна дзедацца, дзе яна цяпер?

Маўчаў Юра, маўчала і ба-буля, Лізавета Андрэўна Бру-ханская. Пасля неспрыянай па-ўзы старая скрозь слёзы адказа-ла:
— У турме мая дачка, у тур-ме... Пакарэнне адбылося.
— А за што асудзілі жанчы-ну?

— За неспрыяльную лаянку, скандал з мужам Іванам Піла-вічам Пискуленкам. Ён працуе дырэктарам інваліднага арцелі ў горадзе Бела Цярэў, падпал-коўнік у адстаўцы.
Як жа магло здарыцца, што васыміадзавы Юра мае і баць-ку і маці, а яго бярэць вы-хаванцам дзіцячага дома?

Маці Юры, Надзея Іванаўна Пискуленка, не знайшла са сва-ім мужам, Іван Пілавіч пакі-нуў яе і траіх дзяцей: Юрыка, Людмілу і Ваню, а сам ішоў раз ажаніцца. Пасля гэтага На-дзея Іванаўна і ўчыла скандал, за што яе асудзілі на два гады пазбаўлення волі. Пискуленка адразу ж на сама-леце прывёз дзяцей у Смалевічы да Лі-заветы Андрэў-ны — маці Надзеі Іванаўны: вось, маў-ляў, гадуйце ўну-каў...

А сам паехаў да маладой жонкі. На ўтрыманне дзяцей грамадзянін Пискуленка высылал грошы нерегулярна, ві-даць, вынаўчыў ліст не граш і ў бух-галтэрыю прадпры-емства, дзе ён ды-рэктар. Вядома, сваёй рука ўладка-ваў дзеці Писку-ленкаў страцілі баць-коў, сталі сиратамі і паступілі на дзяр-жаўнае ўтрыманне.

А вось другі вы-падок.

— Я прыехала, каб узняць за дзіця-чага дома сваіх дзя-цей Толь і Валю-ціна. Хопіць ім на дзяржаўныя сродкі выхоўвацца, — за-явіла яшчэ даволі маладая жанчына Людміла Антоўна Дзічкоўская, што з

вёскі Корань Лагойскага ра-ёна. — Я і мой муж Цімафей Кан-стаўцінавіч Драгуню самі адольныя дзеці добрае выхаван-не сваім дзецям.
Нас гэты ўчынак узрадаваў. Вось, думаем, сапраўднае ма-ці Цімафей Драгуню і яго жонка Людміла Дзічкоўская — настаўнікі.
З радасцю паехалі Толь і Валюціна дамоў да бацькоў. Але мінула два месяцы, і Людміла Дзічкоўская прывозіць Толь і Ваню ў дзіцячы дом. У чым жа справа? Выслушавшы, Дзічкоў-ская ўзяла дзяцей, каб дабіцца атрымання ад свайго мужа Дра-гунева, з якім яна жыве разам, аліменту.

— Муж дрэнна жыве са мной, грошы часта прапівае, — заявіла Людміла Дзічкоўская. — Я вырашыла атрымліваць ад яго аліменты на выхаванне дзя-цей.
Вось які бываюць бацькі! Безумоўна, такія людзі ў дзіця-чы дом выключэннем у нашым грамадстве, але, на жаль, не та-кім ужо радкім.
Не так даўно грамадзянін Рыгор Сідараўчэўскі прывёз у дзіцячы дом павольна, як мае старэйшая дачка Людміла Рыгорыўна пакінула сцены ва-шага дзіцячага дома, я зусім пазбавіўся інфармацыі аб по-сехах, здароўі і паводзінах маіх астатніх дзяцей — Шуры і Ан-дрыя. У мінулым годзе да дзя-ці нараджэння я на імя Андрэй вы-слаў тры рублі, пісаў, а адказаў таксама няма. У гэтым годзе накіраваў навагоднае пісьмо, і таксама — маўчанне. Прычы-ны маўчання мне вядомы. Тлу-мачэнні не патрэбны. Але я ўсё ж такі хачу ведаць пра Шуру і Андрэя, як гаварыў пра гэта ўвесь год.

Прашу паведаміць мне пра дзяцей і, можа быць, вам уда-ся ўтаварыць іх прыслаць мне пісьмо. Хачеў бы іх бачыць і на фото. Але я ведаю, ці гэта магчыма... Далей, мне стала вяс-та, што Людміла (старэйшая дачка) вярнулася з Казахстана. Ці бывае яна ў вас? Ці наведва-еца? Не палічыце за цяжкасць паведаміць: ці працуе яна, ці вучыцца дзе? Вуду вам вельмі ўдзячны.

Калі грамадзянін Емяльянаў быў асуджаны, яго жонка Це-паніда Іванаўна Батура выйшла замуж за грамадзяніна Чарні-скага, які жыве ў вёсцы Углы Докшыцкага раёна. Жыве маці дзяцей Шуры, Андрэй, Людмі-лы і, як кажуць, і не пмае. І бацька іх Рыгор Сідараўчэўскі Емяльянаў толькі здалек (ён жыве ў Кілімавічах) цікавіцца дзецямі, якія выхоўваюцца ў дзіцячым доме на дзяржаўныя сродкі. У дзяцей добрая ўмова маладая жанчына Людміла Антоўна Дзічкоўская, што з

бацькоўскай ласкі і пяшчоты. Дарэчы, я сам з прычыны смер-ці бацькоў доўгі час выхоўваў-ся ў дзіцячым доме. Гэта было ў дзяці 30-я гады. Я, як ця-пер памятаю, будучы хлопчу-ка, часта сустракаў на вулі-цы дзяцей, якія ганарліва ішлі побач з бацькамі. І вельмі зай-здорсцілі ім. Праўда, у дзіця-чым доме я адчуваў, як і ўсе дзеці-выхаванцы, ласку і кло-паты выхавальніц — Марыі Ці-мафееўны Лісцэўнай, цёплі Гро-ні Віхман, Вольгі Ягміннай, Та-цяны Пігулеўскай і іншых. Я і ця-пер іх успамінаю з асаблівай цеплынёй і, калі яны жывыя, яшчэ, схіляюся ніц перад іхняй сардэчнасцю. Яны былі пудоў-ны выхавальніцы, але пяшчоты маці, мне здаецца, ніхто не змо-жа замяніць. Таму я з вельмі не-шчаснай адпачуў, да таіх «бацькоў» — я Пискуленка. Емяльянаў, якія ядрэна жы-вуць матэрыяльна, але па пры-чыне «сямейнага» разладу паадвалялі дзяцей на выхаван-не дзяржавы. Такія бацькі фак-тычна не з'яўляюцца бацькамі. Калі мы атрымалі пісьмо Емяльянава, мы запрасілі яго дзяцей — Шуру і Андрэя да сябе ў кабінет.

— Не, не бацька ён, не баць-ка! Не буду я нічога пісаць яму. Напішыце, калі хочаце, вы самі, таварыш дырэктар. — са сля-замі на вачах прасіла Шура, вучанка 10 класа, намага выхаванца.

А вось яшчэ адзін факт — лёс маладой дзяўчынкі Волі Абодушскай. 27 ліпеня 1957 года, пафэр Леанід Абодушскі ўзяў шлюб з мядсестрой санаторыя «Траскаўшчына» Галінай Га-лаван. Добры сям'я і ў іх не атры-малася. У маі 1958 года ў іх нарадзілася дачка, якой, відаць, маладая маці была не вельмі ра-да. Галіна Галаван адразу пасля дзяцінага водпуску, нават яшчэ не зарэгістраваўшы дач-ку, прывезла яе да мужа і ска-зала якой маці Дамініцы Анто-ўнае Абодушскай.

Гадуйце дзіця як хочаце. Дамініца Антоўна ўдзень і ўначы даглядала дзіця. Ішоў час. Пасля дзіцячых у ба-булі і бацькі, якіх вельмі любі-лі яе. Праз некалькі месяцаў Галіна Галаван пераехала ў па-дзяццэ і жыць у Смалевічы (па-рэчы, яна вельмі часта мяняе месца жыхарства і работы). Па-чала працаваць у раённай бал-ніцы медыцынскай сястрой. Не-каторы час жыла разам з муж-чын, які быў у вельмі вяр-нае разлад, па невядомых нам прычынах, зноў узнік. Галіна Галаван пераходзіць жыць да суседзі, пажылой жанчыны, Софіі Васільеўны Васілеўна. Умовы жыцця і кватэра дазва-лялі Галіне ўзяць да сябе дач-ку і выхоўваць яе. Але яна гэ-тага не зрабіла. Праз некаторы час Галіна пераехала працаваць у Зялёнаборскую балніцу, што ў Смалевіцкім раёне. Вольку зноў не ўзяла на выхаванне. Бесклапотна жыла маці. Аднак ёй захацелася, відаць, атрымлі-ваць ад былога мужа аліменты на дачку, якую яна толькі на-радзіла, але не выхоўвала.

Цяпер яе патрэба было мыць

плёнікі, карміць дзіця грудз-мі. Волі ўжо было больш трох гадоў. І Галіна Галаван выра-шыла забраць дачку ад бацькі і бабулі, забраць, каб толькі атрымліваць ад мужа аліменты. Як ні дзіўна, а Мінскі абласны суд зацвердзіў негуманітарна і павархоўнае рашэнне Смалеві-цкага раёнага суда аб перадачы дзіцяці ад бацькі і бабулі, якія выхоўвалі Волю, жанчыне, якая толькі нарадзіла дзіця, Максім Горкі пісаў: «Жанчына — маці свайго дзіцяці, і яна павінна выхоўваць яе, а таму — нараджае дзіця яму, а таму — галоўнае — што выхоўвае ча-лавека, даючы яму лепшыя рада-сці жыцця».

Галіна Галаван захацела пе-радаць дзіцячыню на выхаван-не сваёй маці. Яна пісала ў пісьме да маці:
«З Лёнам (з мужам) у нас ні-чога не атрымліваецца і не атрымліваецца, напэўна. Мне за-сталася лічыць толькі падаць на суд, і што будзе, то і будзе, але пракурор абяцаў, што да-чы мне, напэўна, прысудзяць. А потым я прывяжу Волю дамоў, а сама паеду туды, куды мне га-варылі, калі, вядома, мне Волю прысудзяць. Інакш мне нічога не застаецца рабіць». Гэты ліст знаходзіцца ў судовым справе, але суд, відаць, не звярнуў на яго ўвагі і вынес чэрствае ра-шэнне — перадаць дзіцячыню маці, якая не мае сапраўдных пачуццяў маці.

І з'явілася ў Смалевічы на Меліярэўскай вуліцы да дома № 28, дзе жыве Д. Абодушска, пад'ехаў службовы аўтобус, які выхаванне дзіцячынкі, які і маці. Тым больш такая маці, які Га-ліна Галаван. Да таго ж бацька Волі Абодушска са сваёй маці Дамініцай Антоўнаўнай добра вы-хоўвалі дзіцячыню, пачынаючы з двухмесячнага ўзросту. Гэтую справу неабходна перагледзець. Напраўне вярнуць Волю Абоду-шскаю яе бацьку, Галіна Га-лан аддасць яе ў дзіцячы дом.

Дарэчы, нам здаецца, што дзіцяці, бацькі якіх жывуць, не варта залічыць у дзіцячыя дамы. Дзіцячыя дамы павінны выхоў-ваць яе.

Дзіця прывезлі ў Мінск на кватэру, дзе жыве Зубкоў. І там Волі плакала і крычала цэлыя ночы, чачала сваю выха-вальніцу Дамініцу Антоўнаўну, пыталася пра бацьку...

На другі дзень дзіця адвезлі ў вёску Зембіна Барысаўскага раёна да маці Галіны Галаван. У апошнія дні, якія мне стала вядома, каб паказаць свае «це-плыя» адносіны да дачкі, Галіна Галаван узяла Волю да сябе ў вёску Бараўляны Мінскага ра-ёна, дзе яна працуе мядсестрой. Ці лёгка чатырохгадовай дзя-чыцы так часта мяняць месца жыхарства, сваіх выхавальцаў? Безумоўна, не. Якое выхаванне атрымае дзіця, скажаць таксама цяжка.

Згодна аднаму з асноўных па-лажэнняў савецкага сямейнага права, бацькоўскія правы ажыц-цяўляюцца выключна ў ітар-скай дзяцей; таму пры вырашэн-ні справы аб тым, у каго з бацькоў павінна быць пакінута дзіця, суд перш за ўсё «павінен зыходзіць з ітарскай дзяцей, улічваючы пры гэтым станові-шча бацькоў, умовы жыцця кожнага, з іх, а таксама ўзрост дзяцей і іх асабістую прыхіль-насць да бацькі ці маці» (з настановаў Пленума Вярхоўнага суда СССР ад 16 верасня 1949 г.).

Нам здаецца, што Мінскі аб-ласны суд груба парушыў гэтае палажэнне. Па-першае, ён не ўлічыў ітарскай і асабістасцей дзіцяці, а па-другое, таго, што бацька мае такіх жа прываў на выхаванне дзіцячынкі, які і маці. Тым больш такая маці, які Га-ліна Галаван. Да таго ж бацька Волі Абодушска са сваёй маці Дамініцай Антоўнаўнай добра вы-хоўвалі дзіцячыню, пачынаючы з двухмесячнага ўзросту. Гэтую справу неабходна перагледзець. Напраўне вярнуць Волю Абоду-шскаю яе бацьку, Галіна Га-лан аддасць яе ў дзіцячы дом.

Дарэчы, нам здаецца, што дзіцяці, бацькі якіх жывуць, не варта залічыць у дзіцячыя дамы. Дзіцячыя дамы павінны выхоў-ваць яе.

ваць толькі сёрт. Дзеці грама-дзяна Емяльянава, Пискулен-каў і іншых павінны выхоў-вацца за належную плату ў школах-інтэрнатах, а не за кошт дзяржавы.

Дзеці — радасць добрых бацькоў, дзяржавы, партыі. Для ўсіх сваіх выхаванцаў дзіцячы дом стаў родным, бліжым, да-рогім. Краіна, партыя дае ім шырокае дарогі ў жыццё. Так напрыклад, за 18 гадоў свайго існавання Смалевіцкі дзіцячы дом выхавалі сотні сумленных людзей, што выйшлі на сама-стойны шлях і актыўна ўдзель-нічаюць у будаўніцтве камуні-стычнага грамадства. Яны і ця-пер трымаюць цесную сувязь з дзіцячым домам, прыязджаюць да нас.

Выпускнік Вышэйшага інжы-нерна-радыётэхнічнага аучылі-шча Аляксандр Дундуючы ў аль-боме «Яны выхоўваліся ў на-шым дзіцячым доме» напісаў: «Нас сотні братоў і сяброў. Мы — дзурныя і м'які і заўсёды ў будзённым жыцці ўдзячны будзем памяткам нашых родных дзіцячых дом. Гэта светлае па-чутцё выклікала тым, што мы знайшлі шлях, месца ў жыцці, і дапамог у гэтым дзіцячым доме. Мы заўсёды будзем ганарыцца сваёй прыналежнасцю да пу-доўнай сям'і дзіцячага дома. Шчырае дзякуй за ўсё».

Вельмі часта прыязджае ў дзіцячы дом і дачка Емяльяна-ва — Людміла Рыгорыўна. Пас-ля выхавання ў дзіцячым доме яна была перададзена рабочай чыг-начнага транспарту, а цяпер — студэнтка Беларускага дзяржа-ўнага ўніверсітэта. Я таксама гу-тарыць з ёю аб пісьме, яе бацькі Емяльянава. Яна выказала та-кую ж думку, як і яе сястра Шура Емяльянава.

Наша дзяржава не пакіне ў бядзе дзяцей, ад якіх адмовілі-ся бацькі. Але такім людзям, як Емяльянаў, Пискуленка, усім тым бацькам, якія не прымаюць ніякага ўдзелу ў вы-хаванні сваіх дзяцей, варта сур'ёзна падумаць, ці даруюць ім за гэта дзеці? Ці даруе ім наша грамадства, якое выхоў-вае дзяцей, рытуе да жыцця, замяняе ім сваёй цёплай бацькоў?

Яфім ГАВАРУШКА, дырэктар Смалевіцкага дзіцячага дома № 1.

КНИГАВЫДАЧЫ? НЕ, ВЫХАВАННЕ ЧАЛАВЕКА!

[Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.]

— Дарэмна вы не пазналі. Нашую новую загадчыцу не кожны дзень тут застанеце. Ба-дзіць усё. Стамілася жанчына. Раён як-ніяк, вясні, а транс-парту свайго няма, на аўтобу-сах ды больш на выпадковых машынах даводзіцца...
— Бадыць? Што ж яна, эк-спедытар ці інспектар які? — не зразумей я.
— Ды як жа нам не ездзіць — здзіўленыя жанчына. — У ра-ёне трыццаць клубных і сям-наццаць сельскіх бібліятэк. Пра-ба ім памятаць. Людзі там пра-дуцую ў большасці выпадковыя і кніжны фонд бедны. Стараем перасвоіць, праводзім кансуль-тацыі...

І вось ўручыце, і дамоўшыся загадаў ад суседзяў, сяджу і размаўляю з майой даўняй зна-май. На звычайнае пытанне, як справы, Аліна Пятроўна адка-звае:
— Ды ўжо чулі, відаць, як справы! Не паспела як след аглядзецца на новым месцы, раптам — бюро гаркома партыі! Абмяркоўвалі пытанне аб рабо-це бібліятэкі раёна. Ну і нам, вядома, дасталася! Дрэнна пра-цуюм. Амаль ніякіх масавых мерапрыемстваў няма.

Можна несправядліва вас папалі, бывае ж так?
— Што вы! Усё правільна. Скажу па сакрэту: на бюро яшчэ не пра ўсе недахопы га-варылі. Асабліва дрэнна спра-вы ідуць у сельскіх і клубных бібліятэках.

— Чаму ж там дрэнныя справы?
Аліна Пятроўна не паспела адказаць. Рынулі даверы і ў дом зашла дзяўчына гадоў дваццаці. Аказалася, што гэта загадчыца Хатуціцкага сель-скага клуба Галіна Мяслюк. Пры клубе ёсць бібліятэка, якая налічвае дзвесце чытачоў. Пісь-менныя ж людзей у зоне га-тай бібліятэкі ў ліч разоў больш.
Вывялілася, што Галіна не можа разабрацца нават у той малой колькасці літаратуры, якая ёсць у клубнай бібліятэцы. Самой ёй даводзілася чытаць толькі кнігі, прадугледжаныя ў школьнай праграме, ды і тое, што яна чытала, «выветрылася з галавы». Я запытаў у Мяслюк:
— Ці не памятаеце вы, хто з нашых пісьменнікаў напісаў аповяданне «Лёс чалавека»?

Цяжкае маўчанне.
— Можна, Шалахаў? — пад-казвае Аліна.
— Не, што вы! — махае ру-камі Мяслюк. — У Шалахава ёсць толькі дзве кнігі! — «Шкі Дон» і «Узнятая цаліна».
Калі бібліятэкарка пайшла, я запытаў у Аліны:
— І многа ў вас у раёне та-кіх... бібліятэкараў?
— Хапае, — цяжка ўздыхнуў-шы адказала Аліна. — Усё гэта людзі выпадковыя ў нашай справе. Сёння яны працуюць у бібліятэцы, заўтра, калі ім прапануюць, згодзіцца гандля-ваць марожаным або кавсам. Ім усё роўна. Яшчэ і едкую, ста-раюся перадаць свой вопыт. Тэхніцы бібліятэчнай справы лёгка навучыцца. А справа ж не ў тым, каб умець карыстацца каталогам, мець уяўленне аб класіфікацыі кніг і да таго па-добных рэчаў, Галоўнае — гэта любіць кнігу. Памятаеце, што аднойчы сказаў Уладзімір Іль-іч? «Без кнігі цяжка». А вось Галіна, з якой мы гаварылі, можа, як гэта ні сумна, абыхо-дзіцца зусім без кніг. Бацькі, школа не здолелі ёй прывіць-любаў да чытання. Таму яна і аказалася чужым чалавекам у бібліятэцы. Вось яна даўна я працягла выхаванне нашага акадэміка С. І. Вавілава. «Су-ацены чалавек» знаходзіцца перад гімазіямі бібліятэкі ў становішчы золатапашукальні-ка, якому трэба адшукаць крупні-кі золата ў пяску». А Галіна ж некаторыя да не падобныя ра-ботнікі бібліятэкі самі не могуць адрозніць «золата» ад «пяску». Як жа яны могуць кіраваць чы-таннем, камплектаваць біблія-тэкі?

Аліна задумалася, потым сказала:
— Вось некаторыя здзіўля-юцца, чаму я пайшла з добрай бібліятэкі, дзе работа наладжа-на, у гэтую гэтую хатку. А дзі-відна няма чаго. Ці магу я раў-надушна глядзець на тое, што несе на вёсцы чытачы пакрыў-джаны? У раённым аддзеле культуры мне гавораць: не ха-пае кадраў. Гэта правільна. Але ці нельга прыцягнуць да бібліятэчнай справы сельскую інтэлігенцыю, настаўнікаў, у прыватнасці? Мы паспрабавалі, і, ведаеце, нядарэмна атрымлі-ваецца. Вось, напрыклад, у вёсцы Ваўкі Мясцоўскага сельса-вета з абавязкамі грамадскага бібліятэкара выдатна спраў-ляецца загадчыца пачатковай школы Ганна Васільеўна Гоў-біт. Бібліятэчка пакуль невя-лікая. У шафе, якую мы ім па-давалі, знаходзіцца пакуль трыста саваных грамадска-кніг. Дзвесце кніг мы падба-

ром гэтымі дзіямі з фонду на-шай бібліятэкі. Каласнікі ак-вотна пайшлі ў гэтую біблія-тэку. Чаму? Справа ў тым, што Ганна Васільеўна не раўнадуш-ны рэгістратар, а чалавек, уло-бены ў кнігу. І гэтую сваю лю-боў да літаратуры яна імкне-ца перадаць чытачам.
— Ці многа ў вас грамад-скіх бібліятэк? — падкавіўся я.
— Пакуль у раёне іх пяць. Але хутка іх будзе больш. Пра-ва варта. Ну, і, вядома, хапе-лася б, каб раёны аддзел куль-туры больш сур'ёзна ставіўся да падбору бібліятэчных работ-нікаў. Пакуль у нас на загад-вае сельскай бібліятэкай мо-жа протэставаць кожны, у каго ёсць дакумент аб скасаванні дзе-спі і нават сямі класаў! Але справа не ў дакументах! Бывае, чалавек скончыў бібліятэчны інстытут, але мае аб літарату-ры вельмі павярхоўнае ўяўленне. Прыхваціць людзей да чытан-ня, навуцы іх атрымліваць ад кнігі карысць — вось сваты аба-вазак бібліятэкара.

Пакуль мы так размаўля-лі, у бібліятэку ўсё заходзілі чы-тачы. Наша размова перарыва-лася. Аліна Пятроўна размаў-

ляла з чытачамі, пыта-лася, ці спадабаліся ім пра-чытаныя кнігі, з влі-клім ведаўнем справы рэкамендавала новую літаратуру. Некаторыя яна да-карала за неахайныя адносіны да кнігі. Адзін раз я пацух:

— Відаць, што чыталі вы за абедам. Не хапае толькі та-го, каб вы зрабілі з кнігі падаста-ву для патэльні! Кнігу трэба павадаць, як разумнага сябра, і берачы яе, як любімую жан-чыну. Так-так, не ўсміхайцеся! У добрай кнізе — скарб мудра-сці. Прачытаўшы яе, вы самі робіцеся разумнейшым...

Чытач пайшоў пасаромелы. Наўрад ці пакладзе ён у наступ-ны раз кнігу ў талеркі з круп-нікам!

Размова наша зацягнулася, прыйшоў час развітацца. Я па-кінуў бібліятэку, не зучы з са-бой новых кніг, якія пры-емна пахлі друкарскай фарбай і клеям. Па дарозе я зноў ус-помніў маю першую біблія-тэчку. І думаў аб тым, што Алі-на Яновіч вельмі да яе падоб-ная. Добра, калі б такіх, як яна, было больш у нашых біблія-тэках!

Да 80-гадовага з дня нараджэння Якуба Коласа Мін-ская студыя кінахронікі рыхтуе новы дакументальны фільм «Якуб Колас» (сцэнарый А. Звонака, рэжысёр П. Іванюк, апэратар Ю. Іванюк).

У фільме будучы выкарыстаны кадры кінахронікі, архіўныя матэрыялы, інстэрцыі, прагучыць жыццё галас народнага песняра.

Кінагрупа выязджае ў месцы, звязаныя з жыццём і творчасцю пісьменніка, адзінага яго блізкага, вуч-ня, людзей, з якімі ён сустракаўся.

На здымку — рабочы момант стварэння новага фільма: у Каралішчавічах, у доме творчасці імя Яку-ба Коласа.

Фота Ул. КРУКА.

Мікола Тіахоў расказаў пра беларускіх пісьменнікаў і іх пла-ны, пра новыя беларускія вы-данні. Старэйшы дзіцячы піс-меннік Янка Маўр падзяліўся ўспамінамі пра сваю працу над аповесцю «У краіне райскай птушкі». Аб сваёй раёнай гава-рылі Пліп Пестрак, Іван Ме-

жэ, Пятро Глебца зварнуў увагу гасцей на збіранне фаль-клору сярод беларускага на-селяніцтва Беларэчыны.

Настаўнікі з Польшчы раска-залі аб жыцці беларускіх школ і творчасці маладых беларускіх паэтаў ваяводства.

У заклочэнне Ніл Плевач, Еў-дакія Лось, Сяргей Грахоўскі. Кастусь Кірэнка прачытаў па-просьбе гасцей свае вершы.

У гэты ж дзень гасці з Польш-цы пабылі ў Дзяржаўнай бі-бліятэцы БССР імя Ул. І. Лені-на. У аддзеле беларускай лі-таратуры і бібліяграфіі яны па-знаёміліся з першымі выданнямі на беларускай мове.

М. ВАСІЛЕУСКІ.

АСЦІЖОЖА, ПОШЛАСЦЬ!

Нашто ехаць на поў-дзень, каб любавачца экзотыкай, пальмамі і кі-парысамі, ракінамі і каменчыкамі.
Гэта ж дорага і кле-патліва. Сядзіце лепш дома і цешыцеся паўд-нявай прыгажосцю, так скажэце, па месцы жы-хавання.
Як гэта зрабіць? Зверніцеся ў Белове-лірскіх. Тут вам пра-пануюць поўны асорт-мент таннай партыўнай экзотыкі. Дарэчы, дара-гога таксама.

Надаўна мінскія пры-лежыя проста расцвілі пальмамі і кіпарысамі з паролону і капрону. А паліж імі ў шыльках катэлях з пад старых электралімпачак ся-

«Прывітанне з Крыма»

